

ข้อสังเกตในรายงานทางเทคนิคของโครงการเขื่อน“ปาก-ลาย” เพื่อ ประกอบกระบวนการ PNPCA

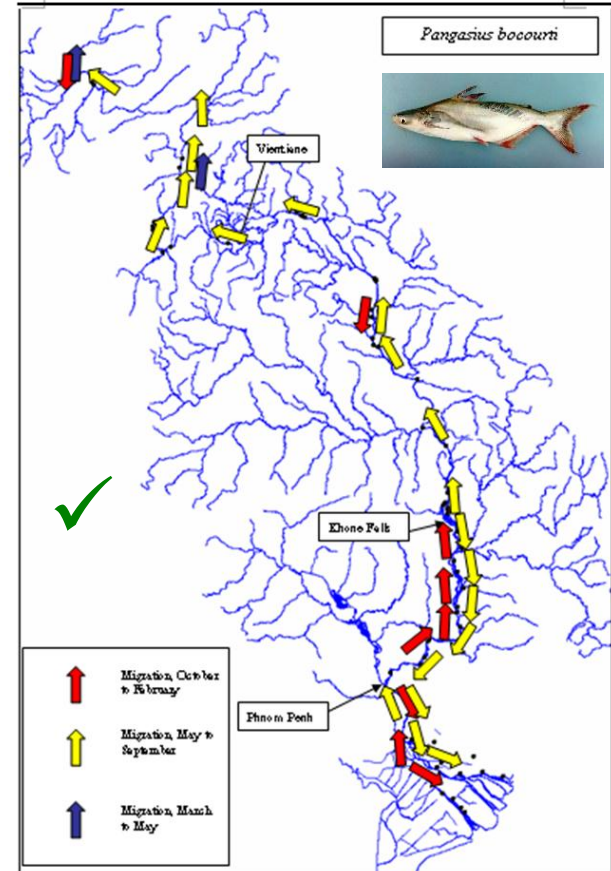
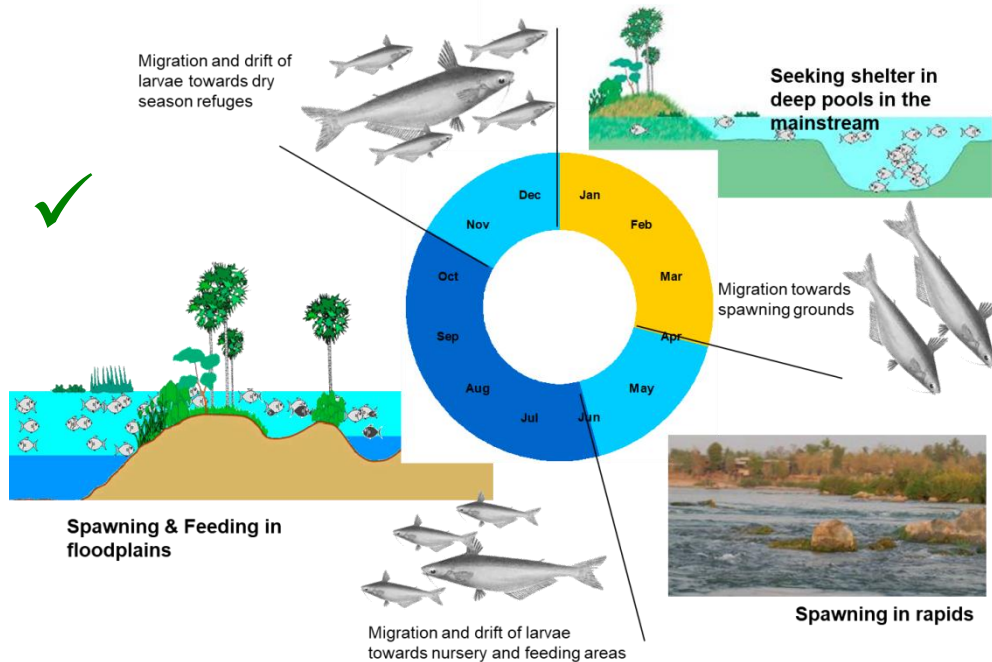
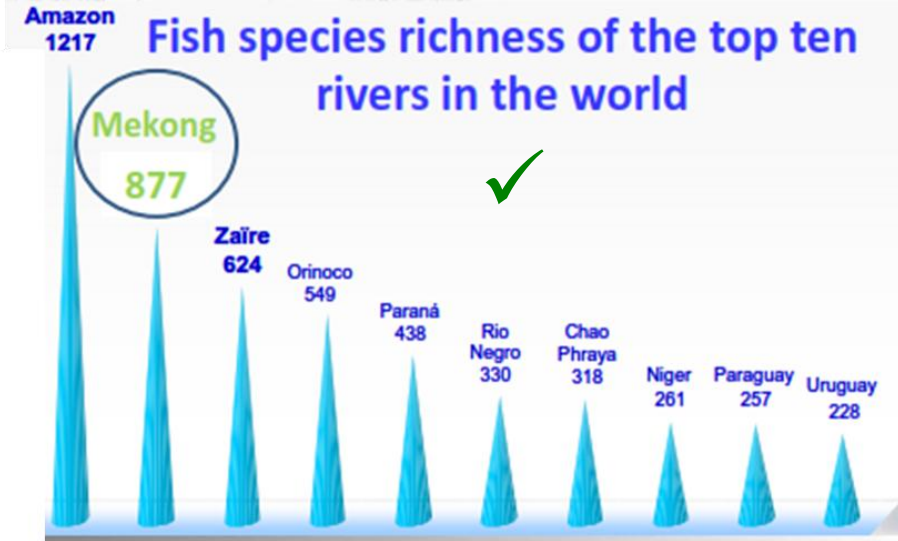
ประเด็น

นิเวศวิทยาในน้ำ, การประมง และทางปลาผ่าน

ศ. ทวนทอง จุฑาเกตุ

สาขาประมง คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ความสำคัญของปลา

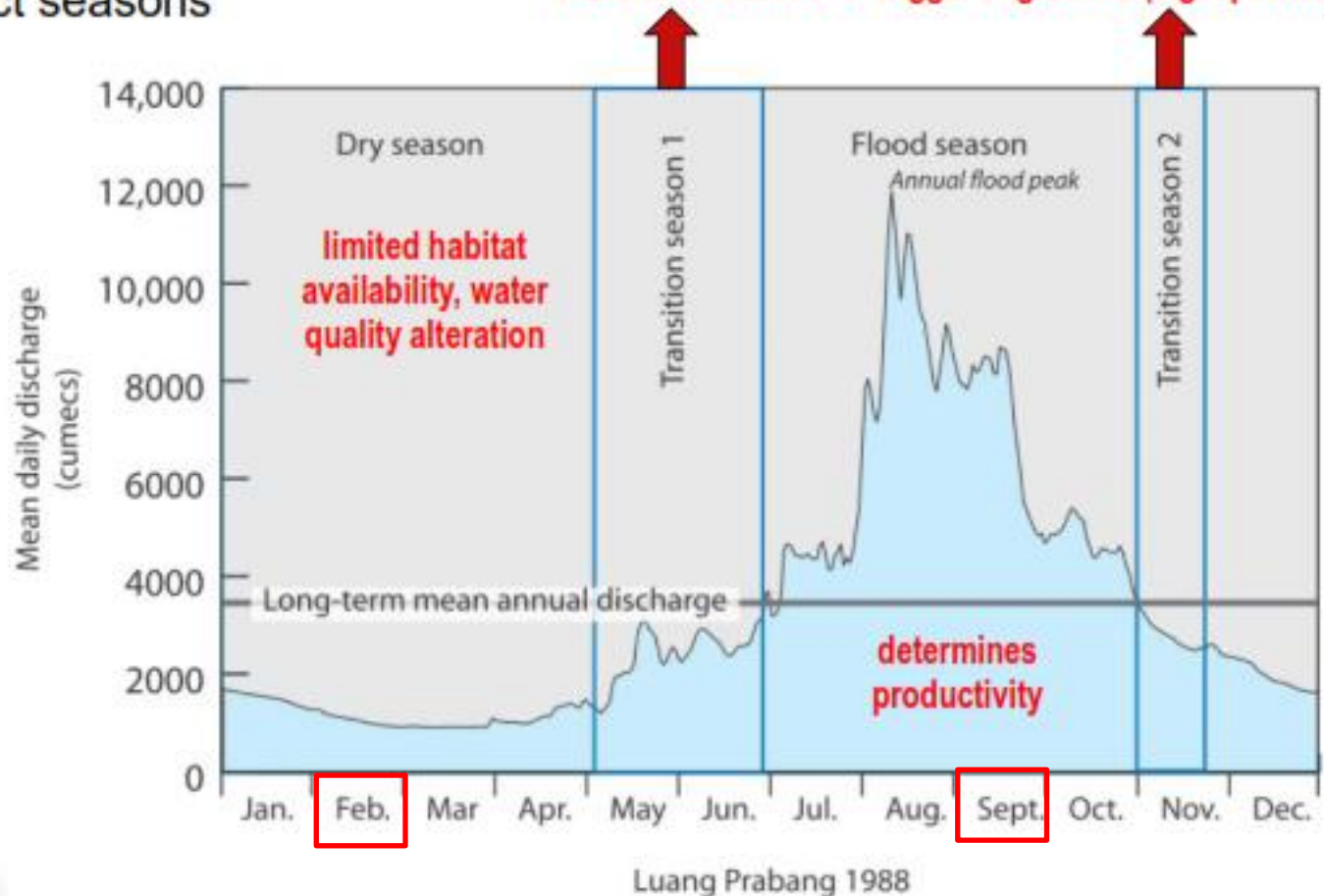

ข้อสังเกตจากการทำ EIA (ปลา? / สัตว์น้ำอื่น? / แพลงก์ตอน? / สัตว์หน้าดิน? / พืชน้ำ? / คุณภาพน้ำ? / ระบบนิเวศน์?)

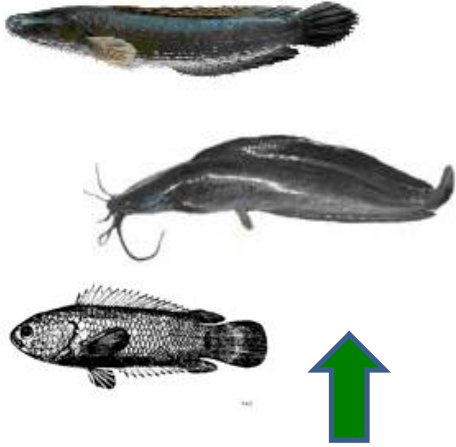
Flora & fauna evolved in accordance to distinct hydrological cycle and highly depend on timing (seasonality), duration and magnitude of flows

- 4 distinct seasons

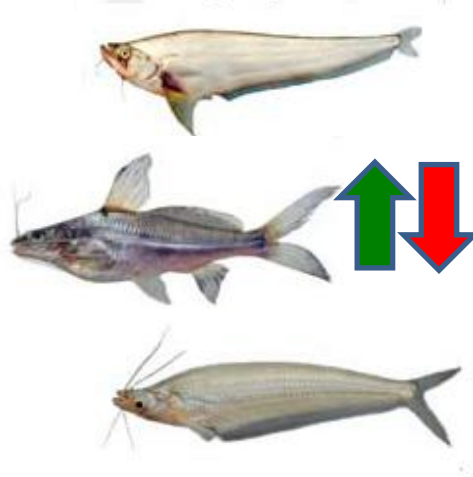
Transition seasons → trigger migrations (e.g. spawning)

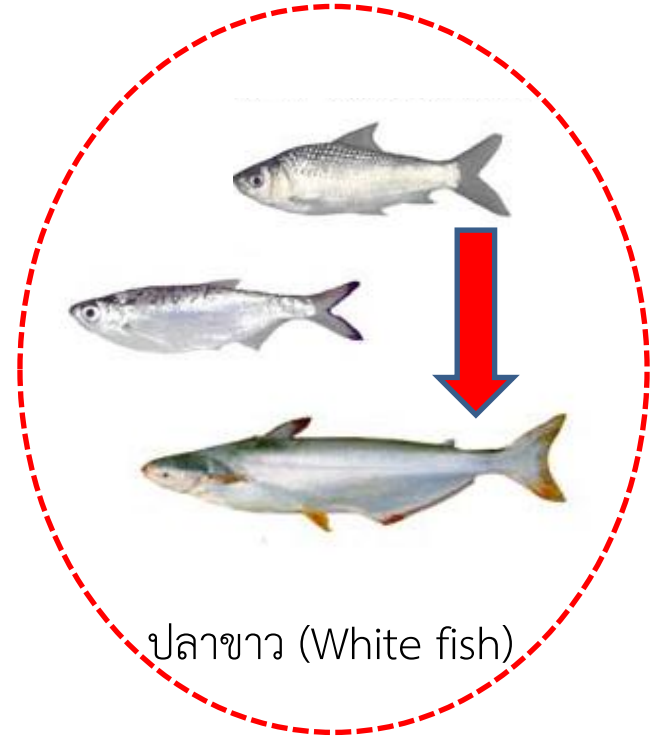
ผลกระทบต่อทรัพยากรประมงในพื้นที่โครงการ / ผลกระทบต่อทรัพยากรประมงทำynnน้ำ

ปลาดำ (Black fish)

ปลาเทา (Grey fish)

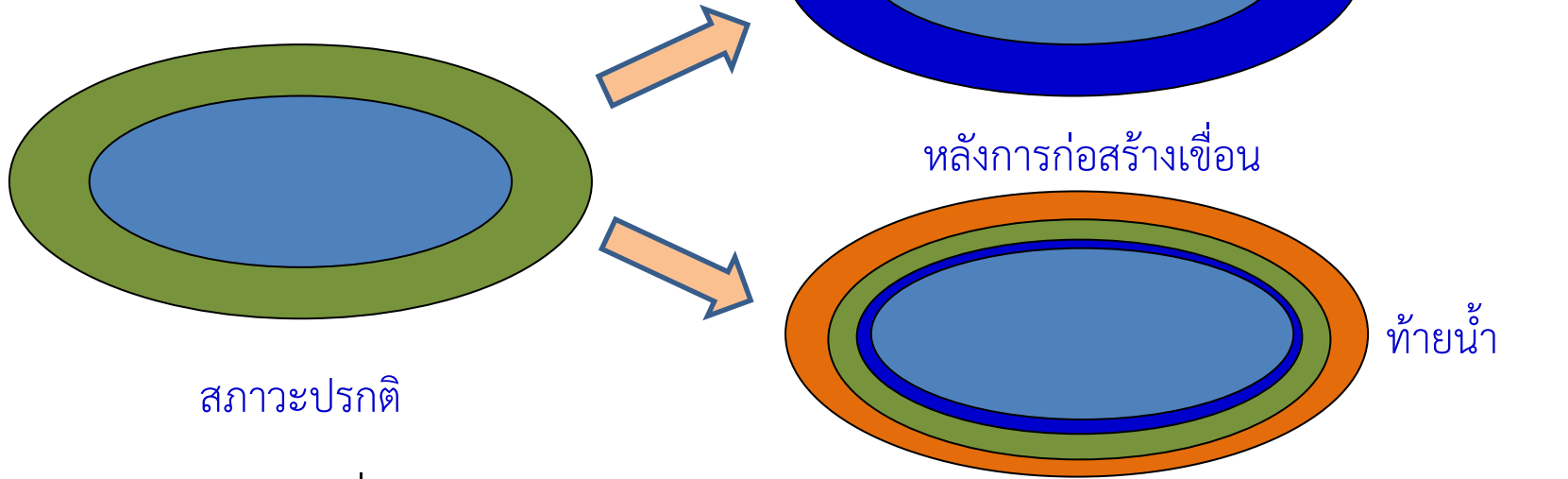
ปลาขาว (White fish)

แนวทางลด
ผลกระทบ

ผลกระทบต่อต่อแหล่งประมง

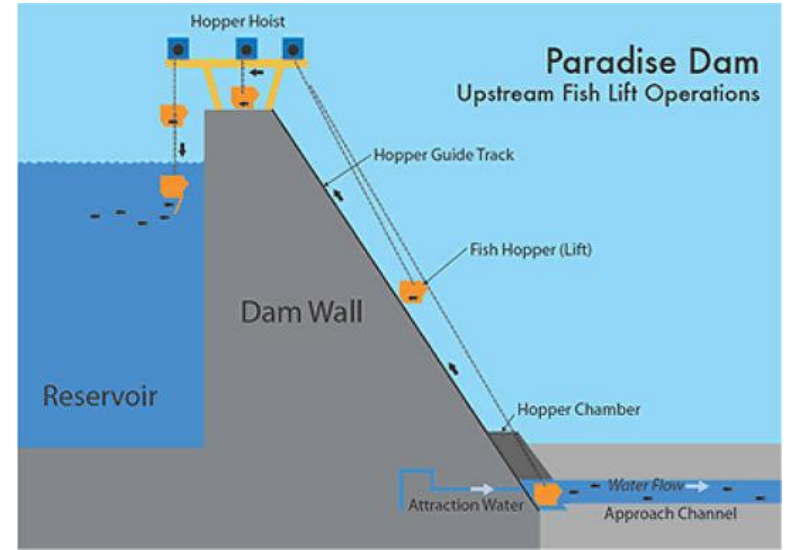
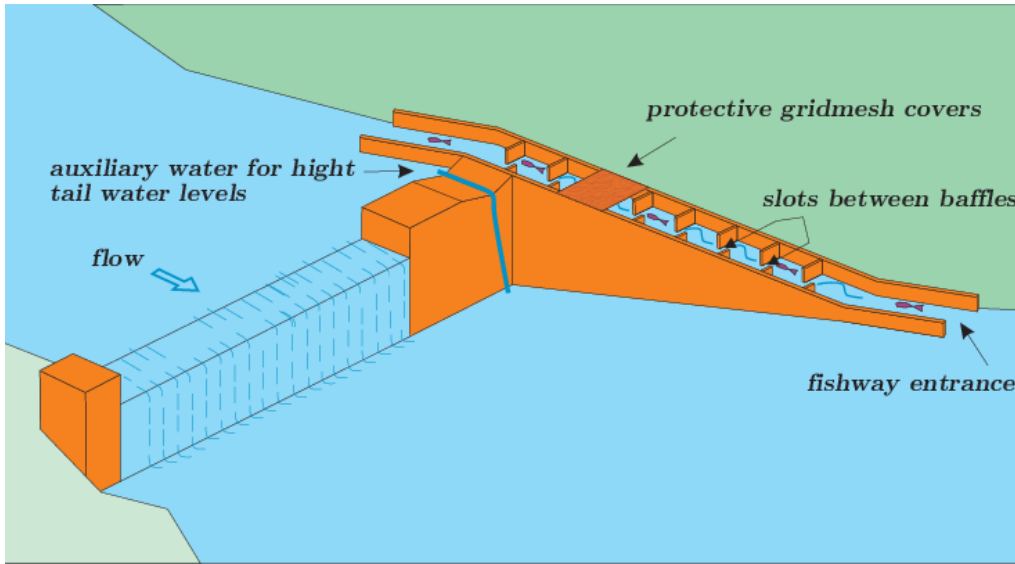
- การเปลี่ยนแปลงในช่วงน้ำหลาก

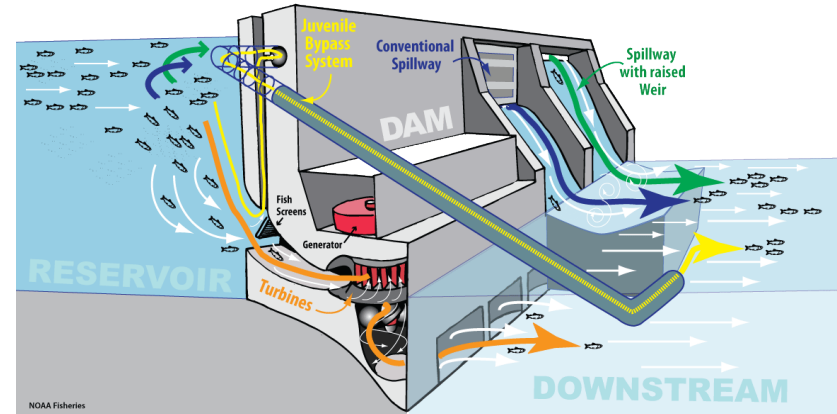
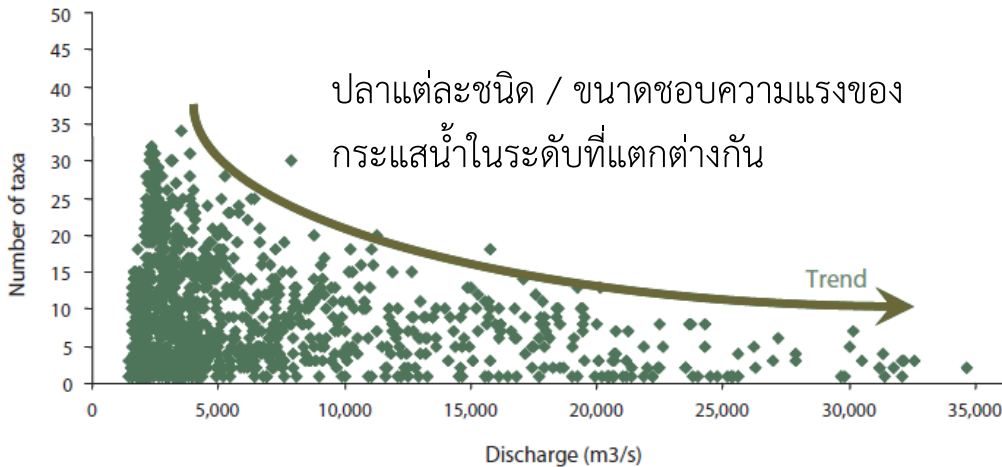
- การติดตามการเปลี่ยนแปลงของชุมชนทำynnน้ำ

ทางปลาผ่าน (ตามที่นำเสนอใน Feasibility Study Report)

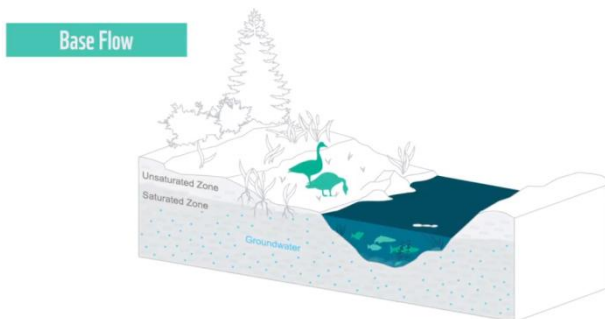
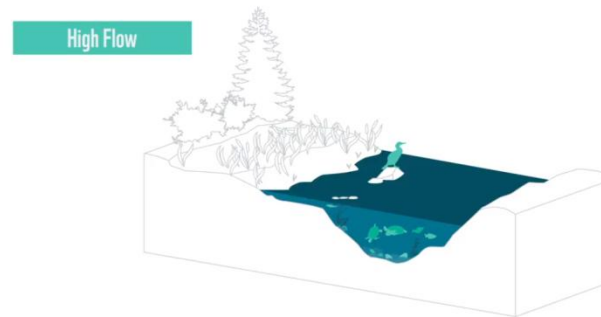
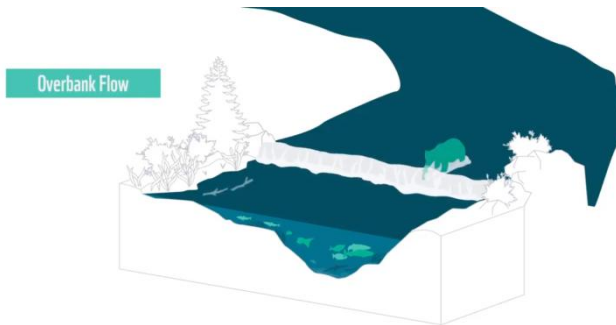
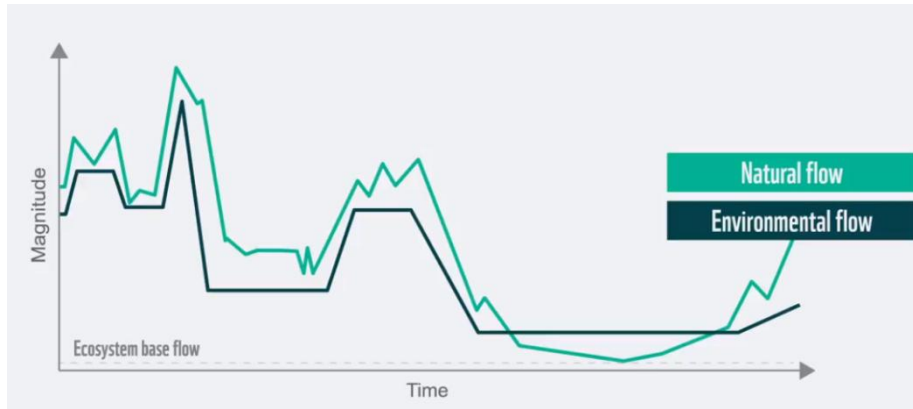

• ข้อพิจารณาทางปลาผ่าน

การอพยพกลับของปลา
(ไม่มีระบุรายละเอียด)

ประเด็น Environmental Flow และผลกระทบข้ามพรมแดน (ยังไม่มีรายละเอียด)

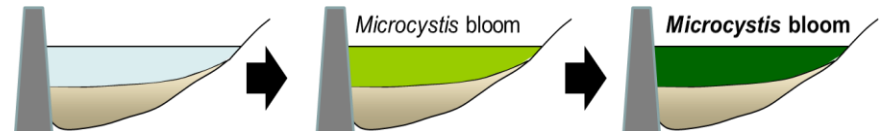
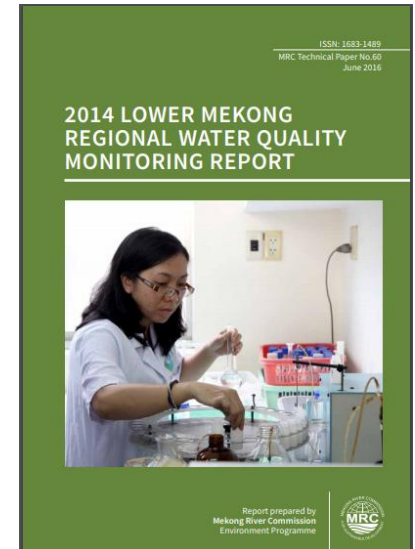
อ้างอิง / ที่มารูปภาพประกอบ

- <https://sites.google.com/site/damsvsfishbytheiowp/mitigation-solutions>
- <https://savethemekong.net/2014/12/16/mekong-countries-voice-major-concerns-laos-dam/>
- <http://tlsc.co/holly/paradise-dam>
- <https://www.youtube.com/watch?v=cbUrrYq9BmU>
- <http://www.atimes.com/laos-announces-fourth-mekong-dam-amid-fears-of-ecological-disaster/>
- Alvarez-Vázquez L.J. et al. 2011. The importance of design in river fishways. *Procedia Environmental Sciences* 9: 6 – 10
- Baran, E. (2006) Fish migration triggers in the Lower Mekong Basin and other tropical freshwater systems. MRC Technical Paper No. 14. Mekong River Commission, Vientiane
- Baran E., I.G. Baird and G. Cans. 2005. Fisheries bioecology at the Khone Falls (Mekong River, Southern Laos). WorldFish Center. Phnom Penh. 84 p.
- ICEM 2010. The MRC strategic environmental assessment of hydropower on the Mekong mainstream. International Center for Environmental Management, Hanoi. 23 pp.
- Poulsen, A. F. et al., (2002) Fish migrations in the Lower Mekong Basin: implications for development, planning and environmental management. MRC Technical Paper No. 8. Mekong River Commission, Phnom Penh.

ประเด็นข้อเสนอแนะจาก MRCS ใน TECHNICAL REVIEW REPORT

ประเด็น คุณภาพน้ำและนิเวศวิทยาทางน้ำ

- แนวทางในการจัดการคุณภาพน้ำในช่วงการก่อสร้างไม่ชัดเจน (โดยเฉพาะน้ำมันและสารเคมีต่างๆ)
- ไม่ทำการประเมินผลกระทบในด้านคุณภาพน้ำหลังการก่อสร้างเขื่อนที่ชัดเจน พร้อมทั้งความไม่ชัดเจนในแนวทางการติดตาม ควบคุม ตรวจสอบ ทั้งเหนือเขื่อนและท้ายเขื่อน
- ข้อมูลด้านนิเวศวิทยาค่อนข้างผิวเผิน ทำให้นำมาประเมินแนวโน้มที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ไม่ชัดเจน
- ขาดข้อมูลด้านนิเวศและผลกระทบระหว่างระบบนิเวศบกและระบบนิเวศทางน้ำ
- ทางด้านผู้พัฒนาโครงการจำเป็นต้องทำการวางระบบในการติดตามตรวจสอบในด้านคุณภาพน้ำและนิเวศวิทยาทางน้ำ เพื่อสามารถทำการบริหารจัดการและแก้ปัญหาต่างๆ ใน 2 ประเด็นนี้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

ประเด็นข้อเสนอแนะจาก MRCS ใน TECHNICAL REVIEW REPORT

ประเด็น การประมงและทางปลาผ่าน

- ข้อมูลพื้นฐานด้านปลาและการประมงไม่ชัดเจน ทำให้ไม่ทำการประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้อย่างน่าเชื่อถือ จำเป็นต้องทำการจัดทำการศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลปลาและการประมงที่มีความสมบูรณ์
- แนวทางในการสร้างทางปลาผ่านควรจะเป็นไปตาม MRC Design Guidance หรืออย่างน้อยให้ใช้แนวทางของทางปลาผ่านในเขื่อนไซยะบุรีเป็นแม่แบบ และประเด็นในเรื่อง cascade ของเขื่อนไซยะบุรี – ปากลาย – สานะคาม ในประเด็นการอพยพย้ายถิ่นของปลา
- แนวทางการพัฒนาช่องทางเดินเรือเพื่อให้เป็นทางปลาผ่าน
- แนวทางที่ชัดเจนในออกแบบ / บริหารจัดการบันไดปลา เพื่อให้มั่นใจว่ามีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ (รูปแบบ/ กระแสน้ำ/ ระดับน้ำ/ บริเวณพัก/ พฤติกรรมปลา ฯลฯ)
- ไม่ปรากฏความชัดเจนของทางปลาผ่านและอุปกรณ์ประกอบต่างๆ สำหรับการอพยพลง (downstream migration)

